

TYÖYHTEISÖPOLKUJA UUSIIN LUKUTAITOIHIN

Pedagoginen osaaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

CASE



Vantaalla lapset ja aikuiset oppivat yhdessä

Kaupungissa innostetaan ja rohkaistaan pedagogisiin kokeiluihin, jotta tieto- ja viestintäteknologia tulee sujuvaksi osaksi arkea

Vantaan kaupungin digitsemppari ja projektiasiantuntija Minna Vänskä kertoo, että kaupungin varhaiskasvatuksessa hyödynnetään valmiita rakenteita uusien lukutaitojen edistämiseksi. Yksiköiden digipedagogiikan kehittämässä päiväkotien johtoryhmillä on tärkeä rooli.

– Kaupungissa on ollut pitkään TVT-tuutoreita, jotka tukevat päiväkoteja tieto- ja viestintäteknologian pedagogisessa hyödyntämisessä. Koronan supistettua toimintaa hankkeessa käynnistetään TVT-tuutoreiden vertaistapaamisia ja koulutuksia, Vänskä kertoo.

Myös laitteiden käyttöä opastavilla TVT-tukihenkilöillä on verkosto, jonka kautta he saavat tietoa ajankohtaisista asioista uutiskirjeillä ja tapaamisissa. Aiheita käsitellään lisäksi päiväkotien johtoryhmissä.

Näiden rakenteiden kautta digitaitoja tuodaan päiväkotien arkeen. Kaupungissa järjestetään myös esimerkiksi ohjelmointiosaamisen työpajoja varhaiskasvatuserityksille sekä digitsemppikahveja.

Vänskän mukaan Vantaan varhaiskasvatuksen henkilöstötilanne on ollut haastava. Uusien lukutaitojen kohdalla onkin korostettu, ettei kyse ole mistään ylimääräisestä. Toiminnalla on vahvat kytkökset varhaiskasvatussuunnitelmaan. Koulutusten ja toiminnan kehittämisen ei ole tarkoitus kuormittaa, vaan tuoda apua arkeen.

– Sosiaalisella innostamisella on ollut tärkeä rooli. Rannan ajan jälkeenkin pystytään kehittämään toimintaa, jos se ei ole päälle liimattua. Digitaalisten opetuksessa on kyse peruspedagogiikasta ja sen kehittämisestä, itsekin varhaiskasvatuksen opettajana työskennellyt Vänskä kertoo.

Suomen- ja englanninkielistä varhaiskasvatusta annetaan Pakkalan päiväkodissa digitaalisten opetteluun verrattuna lentämiseen ja matkustamiseen. Seinälle on koottu uusien lukutaitojen kuvaukset ja Vantaan

TYÖYHTEISÖPOLKUJA UUSIIN LUKUTAITOIHIN

Kuinka osaamisen kuvaukset tukevat työyhteisölähtöistä kasvatuksen ja opetuksen kehittämistä?

Artikkelisarjan asiantuntijankokoukset ja ammattilaisten esiin nostamat hyvät käytänteet tarjoavat ratkaisuja medialukutaidon, ohjelmointiosaamisen ja tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen edistämiseen työyhteisölähtöisesti varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.



Kun laitteita viritetään paikalleen yhdessä, ymmärtävät lapset, miten niitä käytetään.



Ohjelmointiosaamisen työpaja.
Kuva: Johanna Sommers-Piironen.

varhaiskasvatuksen digipedagogiikan ohjelman kymmenen periaatetta. Näistä on valittu päiväkodin keskeiset tavoitteet. Lentokoneeseen ja pilviin keskittyvällä humoristisella näkökulmalla tieto- ja viestintäteknologian käytöstä on haluttu tehdä helpommin lähestyttävää. Tällä voi myös tehdä aihetta näkyväksi lapsille ja huoltajille.

Varhaiskasvatuksen opettaja ja yksikön varajohtaja Nanna Huvila kertoo, että päiväkodissa on ajatuksena hyödyntää arjen pienissä tilanteissa teknologiaa, jolloin lapsiakin voidaan ottaa mukaan järjestyihin. Kun laitteita viritetään paikalleen yhdessä, ymmärtävät lapset, miten niitä käytetään.

– Aina ei kuitenkaan tarvita laitteita, sillä lapset ovat olleet innoissaan myös ohjelmointikävelyistä ja robottileikeistä, Huvila sanoo.

Ohjelmointikävely on ihan pienten lasten pedagogista toimintaa. Kun kävelyllä nähdään esimerkiksi bussi, pyörähdetään. Tämä kehittää ohjelmoinnillista ajattelua. Lapset ovat olleet keksimässä itse näitä toimintoja osaksi kävelyä.

Pakkalan päiväkodissa digitaitojen käsittelyssä on maskotti apuna. Lapset oppivat ja opettelevat taitoja yhdessä silmälasipäisen Herra Siili -maskotin kanssa. TVT-tukihenkilönä toimiva Krista Knuutila kertoo, että lapset ovat tästä innoissaan, ja maskotti on jo lähettänyt sähköpostia muihin päiväkoteihin. Maskotti kulkee toiminnassa mukana, ja lapset voivat opettaa sille digitaitoja.

Vantaalaisten mukaan digitaitojen kohdalla on tärkeää kysyä rohkeasti apua ja neuvoa. Aikuisten tulisi suhtautua kevyemmin siihen, jos kaikki ei heti onnistu heiltä. Joskus onnistuminen vaatii, että yrittää monta kertaa. Myös lasten osaamista kannattaa hyödyntää toiminnassa.

Saara Paatero

